

(12) BẢN MÔ TẢ SÁNG CHẾ THUỘC BẰNG ĐỘC QUYỀN SÁNG CHẾ
(19) Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (VN) (11)
CỤC SỞ HỮU TRÍ TUỆ 1-0020191
(51)⁷ C12N 1/00, C12R 1/125, A61K 35/66 (13) B

(21) 1-2015-04370 (22) 12.11.2015
(45) 25.12.2018 369 (43) 25.01.2016 334
(73) VIỆN VI SINH VẬT VÀ CÔNG NGHỆ SINH HỌC - ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI (VN)
Nhà E2 - 144 đường Xuân Thuỷ, quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội
(72) Dương Văn Hợp (VN), Hoàng Văn Vinh (VN), Trịnh Thị Vân Anh (VN)
(74) Công ty TNHH Sáng chế ACTIP (ACTIP PATENT LIMITED)

(54) CHỦNG VI KHUẨN BACILLUS SUBTILIS VTCC-B-51 THUẦN KHIẾT VỀ MẶT SINH HỌC

(57) Sáng chế đề cập đến chủng vi khuẩn Bacillus subtilis VTCC-B-51 thuần khiết về mặt sinh học được phân lập từ đường tiêu hóa của lợn và các chế phẩm probiotic chứa chủng này được dùng làm nguyên liệu cho các ngành công nghiệp dược phẩm, thực phẩm, thực phẩm chức năng và thức ăn chăn nuôi. Chủng VTCC-B-51 theo sáng chế có khả năng tổng hợp các enzym tiêu hóa CMCAza, proteaza, α-amylaza với hoạt tính cao và có khả năng kháng tất cả các vi sinh vật bao gồm E. Coli, Micrococcus sp., Candida sp., Fusarium sp..

Lĩnh vực kỹ thuật được đề cập

Sáng chế đề cập đến chủng vi khuẩn *Bacillus subtilis* VTCC-B-51 thuần khiết về mặt sinh học, có khả năng sản sinh các enzym carboxymetyl xenlulaza (CMCaza), proteaza, α-amylaza với hoạt tính cao.

Tình trạng kỹ thuật của sáng chế

Bacillus subtilis (*B. subtilis*) là vi khuẩn hình que Gram dương, có kích thước (0,5-0,8) x (1,5-3) μm, đứng đơn lẻ hoặc thành chuỗi ngắn, thường được tìm thấy trong đất và trong đường tiêu hóa của động vật nhai lại và con người. *B. subtilis* có thể tạo nội bào tử bền, cho phép nó chịu được các điều kiện môi trường khắc nghiệt. *B. subtilis* là một trong những loài vi khuẩn có khả năng sinh ra enzym tốt nhất và được sử dụng trên quy mô công nghiệp ở các Công ty Công nghệ sinh học.

Được phát hiện và đặt tên vào năm 1872, nhưng phải đến năm 1941, đặc tính chữa bệnh của *B. subtilis* mới được biết đến khi các quân đoàn y tế của Đức Quốc Xã phát hiện ra rằng người dân ở Bắc Phi đã sử dụng phân ngựa hoặc lạc đà chứa chủng vi khuẩn này để chữa bệnh lỵ, từ đó chúng mới được sử dụng dưới dạng dịch nuôi cấy để phòng và chữa bệnh lỵ cho các binh sĩ chiến đấu ở đây. Tuy nhiên, mãi đến những năm 1949-1957, Henry, Albot và cộng sự mới phân lập thành công *B. subtilis* thuần khiết. Từ đó, chúng mới được dùng để điều trị các chứng viêm ruột, viêm đại tràng, chống tiêu chảy do lạm dụng kháng sinh hoặc do loạn khuẩn gây ra với tên gọi là “Subtilistherapie” (điều trị bằng *subtilis*).

B. subtilis có vai trò lớn trong việc giữ ổn định thế cân bằng vi khuẩn ở trong ruột bằng bốn cơ chế chủ yếu bao gồm trung hòa độc tố, cạnh tranh với mầm gây bệnh, làm thay đổi chuyển hóa của vi sinh vật và kích thích miễn dịch của cơ thể vật chủ. *B. subtilis* có khả năng tổng hợp một số chất kháng sinh có tác dụng ức chế sinh trưởng và tiêu diệt một số loài vi khuẩn gây bệnh tạo điều kiện cho các vi khuẩn bình thường ở ruột phát triển tái lập lại trạng thái cân bằng. Các chất kháng sinh này tác dụng lên cả vi khuẩn gram âm lẫn gram dương, nấm gây bệnh như: bacitracin, bacilysin, baxilomicin (A, B, C, R), bacillopectin, mycobacillin, subtilin (A, B, C),

prolimicin, v.v.. Nhờ các kháng sinh này mà *B. subtilis* có khả năng cạnh tranh tốt với các vi khuẩn khác và người ta đã ứng dụng chúng để tái tạo lại sự cân bằng vi khuẩn trong ruột. Trong cơ thể, *B. subtilis* tổng hợp ra nhiều chất có hoạt tính sinh học có lợi cho cơ thể như các enzym thủy phân có lợi cho tiêu hóa ở ruột, chúng có vai trò làm ổn định độ pH ở ruột, hạn chế sự phát triển của vi khuẩn sinh hơi và vi khuẩn gây bệnh, cung cấp ngay cho cơ thể một số men cần thiết, làm cho tiêu hóa trở lại bình thường trong khi hệ vi khuẩn ở ruột chưa lập lại trạng thái cân bằng. Ở trong ruột, các chất sinh học này không chỉ được giải phóng khi *B. subtilis* còn sống mà ngay cả khi chúng đã chết, xác vi khuẩn vẫn tiếp tục giải phóng ra các enzym, kháng sinh, vitamin có lợi cho cơ thể. *B. subtilis* còn có khả năng đồng hóa một số vitamin như B2 (Riboflavin) đóng vai trò quan trọng trong hoạt động sống của cơ thể động thực vật, có mặt trong tất cả các tế bào, tham gia vào các quá trình dinh dưỡng và hô hấp của sinh vật. Ngoài ra, một số tác dụng lâm sàng của *B. subtilis* đã được biết như là tác nhân kích thích miễn dịch, nhờ tác dụng kích thích tiết IgA, một loại globulin tiết có trên bề mặt tế bào biểu mô niêm mạc có khả năng ức chế, ngăn chặn vi sinh vật gây bệnh xâm nhập vào cơ thể.

Trong số các đặc điểm nêu trên, khả năng sinh tổng hợp các enzym thủy phân là đặc tính đáng chú ý nhất với nhiều ứng dụng nhất. Các enzym thủy phân do *B. subtilis* sinh tổng hợp được bao gồm amylaza, proteaza, carboxy methyl xylanaza (CMCaza), phytaza, xylanaza, v.v. với amylaza, proteaza, và CMCaza là các enzym quan trọng nhất nhờ đặc tính thủy phân tinh bột, protein và chất xơ, là các thành phần chủ yếu trong khẩu phần ăn hàng ngày của con người cũng như động vật, của chúng.

Với những đặc điểm nêu trên, *B. subtilis* được ứng dụng nhiều trong y học, nông nghiệp và trong công nghiệp thực phẩm dưới dạng chế phẩm sinh học hay còn gọi là probiotic, chứa các vi sinh vật sống có tác dụng làm cải thiện hệ vi sinh vật ở cơ thể vật chủ. Tương tự, ở nước ta, *B. subtilis* hiện đang được sử dụng dưới dạng chế phẩm probiotic hỗ trợ tiêu hóa sử dụng trực tiếp hoặc gián tiếp bằng cách bổ sung vào thức ăn và nước uống dùng cho người và vật nuôi. Ngoài ra, *B. subtilis* còn được sử dụng để xử lý môi trường nước trong nuôi trồng thủy sản. Mặc dù có rất nhiều ứng dụng, nhưng hiện tại nguồn cung cấp *B. subtilis* ở nước ta chủ yếu là từ nhập khẩu từ nước ngoài. Điều này làm cho chi phí sản xuất chế phẩm sinh học chứa *B. subtilis* tăng cao dẫn đến giá thành cao. Do đó, yêu cầu đặt ra là có nguồn cung cấp *B. subtilis* dồi dào

với giá thành vừa phải. Từ nhiệm vụ đó, nhóm tác giả đã triển khai các nghiên cứu để phân lập, tuyển chọn các chủng *B. subtilis* có hoạt tính enzym cao, nhằm tạo nên các chế phẩm thương mại chất lượng cao dựa trên các nguyên liệu trong nước, hạn chế nhập khẩu.

Bản chất kỹ thuật của sáng chế

Mục đích của sáng chế là đề xuất chủng vi khuẩn *Bacillus subtilis* VTCC-B-51 thuần khiết về mặt sinh học, có khả năng sản sinh các enzym như CMCaza, proteaza, α-amylaza, v.v., có hoạt tính cao, và có hoạt tính kháng khuẩn với nhiều ứng dụng trong thực tế.

Các dấu hiệu và các đặc điểm nổi bật của sáng chế sẽ được hiểu đầy đủ và được đánh giá đúng từ phần mô tả chi tiết sau đây dựa trên các hình vẽ kèm theo.

Mô tả văn tắt các hình vẽ

Fig.1 thể hiện hình thái khuân lạc của chủng VTCC-B-51 được nuôi cấy trên môi trường LB ở nhiệt độ 37°C;

Fig.2 thể hiện hình thái học của chủng VTCC-B-51 dưới kính hiển vi;

Fig.3 thể hiện kết quả điện di kiểm tra đoạn gen 16S rARN của chủng VTCC-B-51;

Fig.4 thể hiện cây phát sinh chủng VTCC-B-51 theo sáng chế;

Fig.5 là hình ảnh thể hiện hoạt tính enzym của chủng VTCC-B-51 và các chủng vi sinh vật đối chứng;

Fig.6 là hình ảnh thể hiện hoạt tính kháng khuẩn của VTCC-B-51 và các chủng vi sinh vật đối chứng; và

Fig.7 là hình ảnh thể hiện khả năng chống chịu muối mặn của VTCC-B-51 và các chủng vi sinh vật đối chứng.

Mô tả chi tiết sáng chế

Sáng chế sẽ được thể hiện rõ ràng hơn trong phần mô tả chi tiết các phương án thực hiện sau đây. Tuy nhiên, sáng chế không bị giới hạn ở các phương án đó.

Theo sáng chế, các môi trường dinh dưỡng được sử dụng bao gồm:

1. Môi trường canh Luria (Luria broth-LB): Bacto- trypton 10 g; cao nấm men 5 g; NaCl 10 g; nước cất vừa đủ 1000 ml; pH 7,0; hấp tiệt trùng ở nhiệt độ 121°C trong thời gian 15 phút.

2. Môi trường thạch LB: Bacto- trypton 10g; cao nấm men 5 g; NaCl 10 g; thạch 12 g; nước cất vừa đủ 1000 ml; pH 7,0; hấp tiệt trùng ở nhiệt độ 121°C trong thời gian 15 phút.

3. Môi trường thạch dinh dưỡng (Nutrient agar – NA): pepton thịt 5 g; cao thịt 3 g; thạch 12 g; nước cất vừa đủ 1000 ml; hấp tiệt trùng ở nhiệt độ 121°C trong thời gian 20 phút.

4. Môi trường MRS dịch thể: Pepton 10,0 g; cao thịt 10,0 g; cao nấm men 5,0 g; đường glucoza 20,0 g; tween 80 (polyoxyetylen sorbitan monooleat) 1 ml; K₂HPO₄ 2,0 g; CH₃COONa 5,0 g; triamoni xitrat 2,0 g; MgSO₄.7H₂O 0,58 g; MnSO₄.4H₂O 0,28 g; nước cất vừa đủ 1000 ml; thạch 10,0 g; độ pH 7,0; hấp tiệt trùng ở nhiệt độ 121°C trong thời gian 15 phút.

5. Môi trường tạo bào tử DSM (Difco Sporulation Medium): Canh dinh dưỡng Difco 8,0 g; KCl 1,0 g; MgSO₄.7H₂O 0,25 g; nước cất vừa đủ 1000 ml; độ pH 7,0; hấp tiệt trùng ở nhiệt độ 121°C trong thời gian 20 phút, để nguội đến 50-60°C; trước khi sử dụng bổ sung 1 ml Ca(NO₃)₂ 1 M, 1 ml MnCl₂ 0,01 M, và 1 ml FeSO₄ 1 mM.

6. Môi trường MP lỏng: Cao mạch nha 20 g; dịch chiết khoai tây 250 g; glucoza 20 g; nước cất vừa đủ 1000 ml.

7. Môi trường thạch dinh dưỡng MPA: Pepton 5,0 g; NaCl 5,0 g; cao thịt 5,0 g; thạch 20,0 g; nước cất vừa đủ 1000 ml; độ pH 7,5.

Theo một phương án, sáng chế đề xuất chủng *B. subtilis* VTCC-B-51 thuần khiết về mặt sinh học được phân lập từ đường tiêu hóa của lợn.

Phân lập và định danh chủng *B. subtilis* VTCC-B-51

Tiến hành phân lập chủng vi khuẩn từ mẫu đường tiêu hóa lợn bằng cách nuôi cấy trên đĩa chứa môi trường dinh dưỡng thích hợp để tạo khuẩn lạc của các chủng vi khuẩn có trong mẫu, từ đó thu được các chủng vi khuẩn thuần khiết. Người có hiểu biết trung bình trong lĩnh vực vi sinh vật sẽ có thể dễ dàng thực hiện việc chọn môi trường và các thao tác nuôi cấy các chủng vi khuẩn trong quá trình phân lập này. Môi

trường thường được dùng trong quá trình phân lập được đề cập ở đây là môi trường LB.

Sau một thời gian nuôi cấy nhất định, quan sát thấy có sự xuất hiện của các khuẩn lạc riêng rẽ có đặc điểm hình thái nhô cao, có dạng hình tròn, mép trơn nhẵn hoặc gồ ghề, bề mặt khô màu trắng sữa, và không tiết sắc tố ra môi trường như được thể hiện trên Fig.1 và được đặt tên là VTCC-B-51. Trong số các khuẩn lạc đó, lựa chọn một khuẩn lạc đặc trưng nhất, cấy vào ống thạch nghiêng LB để lưu chủng cho phân định danh và các thử nghiệm tiếp theo.

Cây chuyền chủng VTCC-B-51 vào đĩa petri chứa môi trường thạch LB, sau khi phát triển ổn định, tiến hành nhuộm gram và chụp soi dưới kính hiển vi, cho thấy hình ảnh hình thái học tế bào như được thể hiện trên Fig.2, đây là vi khuẩn hình que gram dương. Dựa vào đặc điểm hình thái học của khuẩn lạc và tế bào như trên, có thể sơ bộ xác định được VTCC-B-51 thuộc chi *Bacillus*.

Thực hiện phân tích 16S rARN, trình tự gen 16S rARN của chủng VTCC-B-51 phân lập được như được thể hiện bằng SEQ ID số 1. Đối chiếu kết quả phân tích 16S rARN thu được với Ngân hàng dữ liệu gen của Trung tâm thông tin Công nghệ sinh học Quốc gia Hoa Kỳ (National Center for Biotechnology Information - NCBI) cho thấy trình tự gen 16S rARN của chủng VTCC-B-51 tương đồng 99,87% với trình tự gen 16S rARN của chủng *B. subtilis* subsp. *subtilis* NCIB 3610(T).

Kết quả trên thể hiện rằng chủng VTCC-B-51 phân lập được từ đường tiêu hóa của lợn nêu trên thuộc loài *Bacillus subtilis* và được xác định là chủng *B. subtilis* mới. Chủng VTCC-B-51 được lưu giữ tại Bảo tàng giống chuẩn Vi sinh vật Việt Nam (VTCC) ngày 4/11/2014 với số hiệu lưu giữ là VTCC-B-51.

Khả năng sinh tổng hợp enzym của chủng VTCC-B-51

Khả năng sinh tổng hợp enzym của chủng VTCC-B-51 được khảo sát và so sánh với hoạt tính của các chủng đối chứng bao gồm các chủng *Bacillus subtilis* khác và chủng *Lactobacillus* nhận từ Bảo tàng giống chuẩn vi sinh vật Việt Nam (Vietnam Type Culture Collection - VTCC), trong đó các chủng đối chứng này là các chủng thường được sử dụng trong các chế phẩm probiotic.

Phương pháp khảo sát hoạt tính enzym được sử dụng là phương pháp đục lỗ thạch dựa trên nguyên tắc khi bổ sung các loại enzym vào trong lỗ thạch, chúng sẽ khuếch tán ra môi trường thạch xung quanh, thủy phân cơ chất có trong môi thạch đĩa, và sau một thời gian nhất định sẽ xuất hiện vòng phân giải màu trong suốt quanh lỗ thạch này, dựa vào hiệu số đường kính vòng phân hủy và đường kính lỗ thạch có thể xác định đường kính vòng phân giải, từ đó đánh giá được hoạt tính enzym của chủng khảo sát.

Chủng VTCC-B-51 và các chủng *Bacillus subtilis* đối chứng được nuôi cấy trong môi trường LB dịch thể, trong khi chủng *Lactobacillus* đối chứng được nuôi cấy trong môi trường MRS dịch thể.

VTCC-B-51 và các chủng đối chứng (sau đây gọi chung là các chủng khảo sát) được nuôi cấy trong các môi trường nêu trên trong thời gian 24 giờ. Sau đó, hút dịch nuôi cấy và ly tâm để lấy phần dịch nổi lên phía trên chứa các enzym sinh ra bởi các chủng khảo sát. Các môi trường để thử hoạt tính enzym được chuẩn bị với các cơ chất bao gồm tinh bột, protein và xenluloza với nồng độ 0,1%. Dùng ống hút đục lỗ trên các đĩa thạch chứa cơ chất và nhỏ dịch nuôi cấy của các chủng khảo sát vào các lỗ thạch với lượng dịch tương đương nhau. Ủ đĩa thạch ở nhiệt độ 37°C qua đêm. Sau đó nhuộm bằng thuốc nhuộm tương ứng và quan sát kết quả. Hoạt tính enzym được đánh giá bằng đường kính vòng phân giải cơ chất, đường kính càng lớn thì hoạt độ càng cao. Người có hiểu biết trung bình trong lĩnh vực vi sinh vật sẽ có thể dễ dàng thực hiện việc lựa chọn các loại thuốc nhuộm tương ứng dùng trong quá trình xác định hoạt tính enzym này.

Như được thể hiện trên Fig.5, các đĩa thạch (a), (b) và (c) lần lượt chứa xenluloza, tinh bột và protein dùng để thử hoạt tính các enzym CMCaza, amylaza và proteaza tương ứng, và các vị trí được đánh số 1, 2, 3, 4, 5 là các vị trí thử nghiệm đối với các chủng VTCC-B-51, *Bacillus* sp. VTCC-B-681, *Bacillus* sp. VTCC-B-958, *Bacillus* sp. VTCC-B-1247, và *Lactobacillus* sp. VTCC-B-384, tương ứng.

Ở đây, các chủng đối chứng là các chủng vi sinh vật đã được biết đến là có hoạt tính probiotic, và đang được ứng dụng nhiều trong ngành công nghiệp thức ăn chăn nuôi, cũng như men tiêu hóa ở Việt Nam hiện nay. Trong đó, chủng *Bacillus* sp. VTCC-B-681 được phân lập từ đất, có trình tự mã hóa 16S rARN có kích thước

1536bp được thể hiện trong SEQ ID NO:2, và được lưu giữ tại Bảo tàng giống chuẩn vi sinh vật Việt Nam với các số hiệu lưu giữ VTCC-B-681, JCM 9154; chủng *Bacillus* sp. VTCC-B-958 được phân lập từ rong biển, có trình tự mã hóa 16S rARN có kích thước 1337bp được thể hiện trong SEQ ID NO:3, và được lưu giữ tại Bảo tàng giống chuẩn vi sinh vật Việt Nam với số hiệu lưu giữ VTCC-B-958; chủng *Bacillus* sp. VTCC-B-1247 được phân lập từ đất, có trình tự mã hóa 16S rARN có kích thước 1438bp được thể hiện trong SEQ ID NO:4, và được lưu giữ tại Bảo tàng giống chuẩn vi sinh vật Việt Nam với số hiệu lưu giữ VTCC-B-1247; và đặc biệt, chủng *Lactobacillus* sp. VTCC-B-384 được phân lập từ sản phẩm lên men truyền thống có trình tự mã hóa 16S rARN có kích thước 1560 bp được thể hiện trong SEQ ID NO:5, và được lưu giữ tại Bảo tàng giống chuẩn vi sinh vật Việt Nam với số hiệu lưu giữ VTCC-B-384.

Như được thể hiện trên đĩa (a), dịch nuôi cấy các chủng ở các vị trí từ 1 đến 4 có khả năng phân giải xenluloza với hoạt độ mạnh và tương đương nhau, được đặc trưng bởi đường kính vòng phân giải lớn; trong khi chủng ở vị trí 5 không thể hiện khả năng này. Tương tự, như được thể hiện trên đĩa (b), dịch nuôi cấy các chủng ở các vị trí từ 1 đến 4 có khả năng phân giải tinh bột với các hoạt độ khác nhau, được đặc trưng bởi đường kính vòng phân giải lớn đối với chủng ở các vị trí 1 và 4, vừa phải đối với chủng ở vị trí 2 và nhỏ đối với chủng ở vị trí 3; trong khi chủng ở vị trí 5 không thể hiện khả năng này. Như được thể hiện trên đĩa (c), dịch nuôi cấy các chủng ở các vị trí 1, 3 và 4 có khả năng phân giải protein với hoạt độ mạnh, được đặc trưng bởi các đường kính vòng phân giải lớn và tương đương nhau; trong khi các chủng ở vị trí 2 và ở vị trí 5 không thể hiện khả năng này. Các kết quả thử nghiệm được tóm tắt trong bảng 1 dưới đây:

Bảng 1. Hoạt tính enzym của chủng VTCC-B-51 so với các chủng đối chứng.

Hoạt tính enzym (D-d)*	Chủng phân tích	Chủng đối chứng			
		VTCC-B-681	VTCC-B-958	VTCC-B-1247	VTCC-B-384
CMCaza	20 mm	18 mm	17 mm	16 mm	0
Amylaza	17 mm	15 mm	12 mm	15 mm	0
Proteaza	20 mm	0 mm	18 mm	19 mm	0

*Ghi chú: D – đường kính phân giải của chủng; d – đường kính lỗ thạch

Như được thể hiện trong bảng 1 nêu trên, có thể thấy rằng trong số các chủng khảo sát, có ba chủng vi khuẩn là VTCC-B-51, VTCC-B-958 và VTCC-B-1247 đều có hoạt tính amylaza, proteaza và CMCase. Tuy nhiên, chủng VTCC-B-51 theo sáng chế thể hiện hoạt độ mạnh và đồng đều nhất. Từ kết quả thu được, có thể khẳng định rằng chủng VTCC-B-51 có khả năng sinh tổng hợp các enzym với hoạt tính cao.

Khả năng kháng khuẩn và kháng nấm của chủng VTCC-B-51

Khả năng kháng khuẩn và kháng nấm của chủng VTCC-B-51 được khảo sát theo phương pháp khuếch tán trên thạch sử dụng các chủng vi sinh vật kiểm định bao gồm *E. Coli*, *Micrococcus sp.*, *Candida sp.*, *Fusarium sp.* nhận từ Bảo tàng giống chuẩn vi sinh vật Việt Nam (VTCC).

Nuôi cấy các vi sinh vật kiểm định trong môi trường MP lỏng trong thời gian 16 giờ ở nhiệt độ 37°C, sau đó bồi sung vào môi trường MPA đã khử trùng và làm nguội đến 40°C, trộn đều và đổ vào các đĩa petri. Đục lỗ trên các đĩa thạch đã cấy vi sinh vật kiểm định, nhỏ dịch nuôi cấy của chủng VTCC-B-51 và các chủng đối chứng thu được theo cách tương tự bước thử hoạt tính enzym nêu trên vào các lỗ thạch với lượng dịch tương đương nhau. Ủ đĩa thạch ở nhiệt độ 37°C qua đêm. Sau đó nhuộm bằng thuốc nhuộm tương ứng và quan sát kết quả. Hoạt tính kháng khuẩn và kháng nấm được xác định bằng đường kính vòng phát triển của vi sinh vật thử nghiệm, đường kính càng lớn thì hoạt tính kháng càng cao.

Trên Fig.6, các đĩa thạch (a), (b), (c) và (d) lần lượt là các đĩa thạch nuôi cấy các chủng vi sinh vật kiểm định *E. Coli*, *Micrococcus sp.*, *Candida sp.*, *Fusarium sp.* tương ứng, và các vị trí được đánh số 1, 2, 3, 4, 5 là các vị trí thử nghiệm đối với các chủng VTCC-B-51, VTCC-B-681, VTCC-B-958, VTCC-B-1247 và VTCC-B-384, tương ứng. Như được thể hiện trên đĩa (a), dịch nuôi cấy các chủng ở các vị trí từ 1 đến 4 có khả năng kháng *E. Coli* với các hoạt độ khác nhau, được đặc trưng bởi các đường kính vòng phát triển ở vị trí 1 lớn, ở vị trí 3 và 4 vừa phải và ở vị trí 2 nhỏ; trong khi chủng ở vị trí 5 không thể hiện khả năng này. Tương tự, như được thể hiện trên đĩa (b), chỉ có dịch nuôi cấy các chủng ở các vị trí 1 và 5 có khả năng kháng *Micrococcus sp.* với hoạt độ vừa phải được đặc trưng bởi các đường kính vòng phát triển vừa phải; trong khi các chủng ở các vị trí từ 2 đến 4 không thể hiện khả năng này. Như được thể hiện trên đĩa (c), dịch nuôi cấy các chủng 1, 3 và 4 có khả năng phân

giải protein với các đường kính vòng phân giải lớn và tương đương nhau, trong khi các chủng 2 và 5 không thể hiện khả năng này. Hình ảnh kết quả thử nghiệm được thể hiện trên Fig.6 và các kết quả thử nghiệm được tóm tắt trong bảng 2 dưới đây:

Bảng 2. Hoạt tính kháng vi sinh vật của chủng VTCC-B-51 so với các chủng đối chứng.

Hoạt tính kháng vi sinh vật (D) *	Chủng phân tích	Chủng đối chứng				
		VTCC-B-51	VTCC-B-681	VTCC-B-958	VTCC-B-1247	VTCC-B-384
<i>E. Coli</i>	23 mm	15 mm	18 mm	18 mm	0 mm	
<i>Micrococcus</i> sp.	10 mm	0 mm	0 mm	0 mm	9 mm	
<i>Candida</i> sp.	20 mm	18 mm	18 mm	15 mm	0 mm	
<i>Fusarium</i> sp.	20 mm	0 mm	10 mm	16 mm	0 mm	

*Ghi chú: D – đường kính kháng vi sinh vật

Từ kết quả thu được trong bảng 2 nêu trên, có thể thấy rằng dịch nuôi cấy của chủng VTCC-B-51 có khả năng kháng tất cả các chủng vi sinh vật kiểm định được sử dụng trong nghiên cứu với hoạt độ mạnh; trong khi các chủng *Bacillus* sp. VTCC-B-681 chỉ thể hiện hoạt tính kháng *E. Coli* và *Candida* sp. với hoạt độ yếu, *Bacillus* sp. VTCC-B-958 thể hiện hoạt tính kháng *E. Coli* và *Candida* sp. với hoạt độ trung bình, kháng *Fusarium* sp. với hoạt độ yếu, *Bacillus* sp. VTCC-B-1247 thể hiện hoạt tính kháng *E. Coli* và *Fusarium* sp. với hoạt độ trung bình, kháng *Candida* sp. với hoạt độ yếu, và *Lactobacillus* sp. VTCC-B-384 chỉ thể hiện hoạt tính kháng *Micrococcus* sp. với hoạt độ trung bình. Từ kết quả thu được, có thể khẳng định rằng chủng VTCC-B-51 có khả năng kháng tất cả các loại vi sinh vật kiểm định nêu trên với hoạt tính vượt trội so với các chủng vi sinh vật đối chứng.

Đặc tính probiotic của chủng VTCC-B-51

Thông thường, muối mật trong dịch tiêu hóa của động vật có vú dao động từ 1-3%. Do đó, các chủng vi sinh vật hữu ích muốn khu trú và phát huy tác dụng được trong đường tiêu hóa của động vật phải có khả năng tồn tại và phát triển trong nồng độ muối mật tương ứng ($> 2\%$). Như vậy, khả năng chịu được muối mật ở các nồng độ khác nhau là tiêu chí quan trọng để đánh giá các đặc tính probiotic của chủng vi khuẩn.

Khả năng chống chịu muối mặn của VTCC-B-51 được khảo sát thông qua khả năng phát triển ở các nồng độ muối mặn 1-6% và so sánh với các chủng đối chứng bao gồm các chủng *Bacillus clausii* VTCC-B-52, *Bacillus* sp. VTCC-B-681, *Bacillus* sp. VTCC-B-958, *Lactobacillus* sp. VTCC-B-384, *Bacillus* sp. VTCC-B-1247, *Bacillus* sp. VTCC-B-661. Ở đây, chủng *Bacillus clausii* VTCC-B-52 được phân lập từ đường tiêu hóa của lợn, có trình tự mã hóa 16S rARN có kích thước 1359bp được thể hiện trong SEQ ID NO:6, và được lưu giữ tại Bảo tàng giống chuẩn vi sinh vật Việt Nam với số hiệu lưu giữ VTCC-B-52; chủng *Bacillus* sp. VTCC-B-661 được phân lập từ đất, có trình tự mã hóa 16S rARN có kích thước 1456bp được thể hiện trong SEQ ID NO:7, và được lưu giữ tại Bảo tàng giống chuẩn vi sinh vật Việt Nam với các số hiệu lưu giữ VTCC-B-661, JCM 2889; và các chủng *Bacillus* sp. VTCC-B-681, *Bacillus* sp. VTCC-B-958, *Bacillus* sp. VTCC-B-1247 và *Lactobacillus* sp. VTCC-B-384 được xác định như nêu trên.

Môi trường dùng để thử khả năng chống chịu muối mặn là môi trường NA có bổ sung muối mặn có các nồng độ thay đổi từ 1-6%. Lần lượt nhỏ 5 µl dịch nuôi cấy của VTCC-B-51 và các chủng đối chứng thu được theo cách tương tự bước thử hoạt tính enzym nêu trên lên bề mặt các đĩa thạch. Ủ các đĩa thạch ở nhiệt độ 37°C qua đêm và quan sát kết quả. Khả năng chống chịu muối mặn được xác định bằng việc quan sát sự phát triển của các chủng trên các đĩa thạch với các nồng độ muối mặn ở trên.

Trên Fig.7, các đĩa thạch (a), (b), (c), (d), (e) và (f) lần lượt có nồng độ muối mặn tương ứng là 1%, 2%, 3%, 4%, 5% và 6%, và các vị trí được đánh số từ 1 đến 7 là các vị trí thử nghiệm đối với các chủng VTCC-B-51, VTCC-B-52, VTCC-B-681, VTCC-B-958, VTCC-B-384, VTCC-B-1247, và VTCC-B-661, tương ứng. Kết quả thử nghiệm thu được được tóm tắt trong bảng 3 dưới đây:

Bảng 3. Khả năng chống chịu muối mặn của chủng VTCC-B-51 so với các chủng đối chứng.

Nồng độ muối mật	Chủng phân tích	Chủng đối chứng					
		VTCC- B-51	VTCC- B-52	VTCC-B- 681	VTCC-B- 958	VTCC-B- 384	VTCC-B- 1247
1%	+++	++	++	-	-	++	--

2%	+++	++	++	-	-	++	-
3%	+++	++	++	-	-	++	-
4%	+++	++	++	-	-	++	-
5%	+++	++	++	-	-	++	-
6%	+++	++	++	-	-	++	-

Trong bảng 3 nêu trên, dấu (+) thể hiện có khả năng chống chịu muối mặn và được đánh dấu (+) càng nhiều thì hoạt tính kháng càng mạnh, và dấu (-) thể hiện không có khả năng chịu muối mặn. Như được thể hiện, dịch nuôi cấy của các chủng VTCC-B-51, VTCC-B-52, VTCC-B-681 và VTCC-B-1247 có khả năng chịu muối mặn ở nồng độ đến 6%; trong khi các chủng VTCC-B-958, VTCC-B-384 và VTCC-B-661 không có khả năng chịu muối mặn. Từ kết quả thu được, có thể khẳng định rằng chủng VTCC-B-51 có khả năng chống chịu muối mặn tốt và do đó có thể phát triển tốt trong đường tiêu hóa của động vật.

Phương án khác của sáng chế đề xuất chế phẩm probiotic chứa chủng VTCC-B-51 theo sáng chế. Cả hai dạng tế bào và bào tử của chủng VTCC-B-51 đều có thể được sử dụng. Tốt nhất là sử dụng dạng bào tử của nó nhờ tính ổn định cao khi bảo quản, vận chuyển và sử dụng. Theo sáng chế, ngoài chủng VTCC-B-51, chế phẩm còn chứa các chủng vi sinh vật hữu ích khác được lựa chọn từ nhóm bao gồm *Saccharomyces boulardii*, *Enterococcus faecium*, *Lactobacillus acidophilus*, *Pediococcus pentosaceus* và *Lactobacillus fermentum*.

Ngoài ra, chế phẩm probiotic theo sáng chế còn bao gồm thêm các chất mang, thích hợp được sử dụng trong các ngành dược phẩm và thực phẩm. Các ví dụ về chất mang bao gồm tinh bột, dextrin và đạm, tuy nhiên sáng chế không bị giới hạn ở các loại chất mang này. Các chuyên gia trong lĩnh vực này có thể lựa chọn chất mang thích hợp tùy điều kiện cụ thể.

Theo phương án thực hiện của sáng chế, chế phẩm proiotic chứa chủng VTCC-B-51 có thể được sử dụng dưới nhiều dạng công thức khác nhau bao gồm, nhưng không giới hạn ở dạng bột hoặc dạng dịch thể, tốt hơn là ở dạng bột, tuy nhiên sáng chế không giới hạn ở dạng này và các chuyên gia trong cùng lĩnh vực kỹ thuật có thể lựa chọn dạng công thức thích hợp tùy điều kiện cụ thể.

(1) Dạng bột: Chế phẩm bột bào tử VTCC-B-51 có thể được sản xuất bằng cách cho bào tử VTCC-B-51 hấp phụ lên chất mang thích hợp và sấy khô để tạo ra thành phẩm.

(2) Dạng dịch thể: Chế phẩm probiotic dạng dịch thể có thể được sản xuất bằng cách tạo huyền phù bào tử chủng VTCC-B-51 trong môi trường lên men thích hợp.

Ví dụ thực hiện sáng chế

Sau đây, sáng chế sẽ được minh họa chi tiết hơn qua các ví dụ thực hiện cụ thể dưới đây. Tuy nhiên, sáng chế không bị giới hạn ở các ví dụ này, mà phạm vi bảo hộ của sáng chế sẽ được xác định dựa trên các điểm yêu cầu bảo hộ kèm theo.

Ví dụ 1: Phân lập và định danh chủng VTCC-B-51

1. Phân lập

Mẫu đường tiêu hóa (ruột non, manh tràng) của lợn được thu gom từ Viện Chăn nuôi, và được bảo quản đông lạnh ở nhiệt độ 4-8°C trong lọ sạch tiệt trùng để đảm bảo không bị nhiễm tạp các vi sinh vật từ môi trường cho đến khi phân tích.

Cân 1 g mẫu, pha loãng trong dung dịch muối đậm phosphate PBS (phosphate buffer saline) (5 g/45 ml) và lắc đều trong 30 phút. Sau đó xử lý ở nhiệt độ 80°C trong thời gian 10 phút và trải trên môi trường LB ở các nồng độ pha loãng khác nhau từ 10-1 đến 10-6. Ủ mẫu trải ở nhiệt độ 37°C. Sau 1 ngày quan sát thấy có sự xuất hiện của các khuẩn lạc. Sau 2 ngày, các khuẩn lạc này phát triển thành các cụm khuẩn lạc nhô cao, có dạng hình tròn, mép trơn nhẵn hoặc gồ ghề, bề mặt khô, màu trắng sữa có kích thước 4,0-6,0 mm và không tiết sắc tố ra môi trường. Chọn các khuẩn lạc đặc trưng nhất, cấy vào các ống thạch nghiêng LB để lưu chủng cho phân định danh và sử dụng sau. Chủng này được đặt tên là VTCC-B-51 với hình thái khuẩn lạc như được thể hiện trên Fig.1. Chọn một khuẩn lạc riêng rẽ và có hình thái học đặc trưng nhất, cấy vào các ống thạch nghiêng LB và ủ ở nhiệt độ 37°C trong thời gian 24 giờ để vi sinh vật phát triển, sau đó chuyển vào tủ lạnh để bảo quản và lưu chủng cho phân định danh và sử dụng sau. Đồng thời, tiến hành làm tiêu bản, nhuộm gram và chụp soi kính hiển vi, nhận thấy tế bào chủng VTCC-B-51 bắt màu gram dương, có hình que với kích thước (0,51-0,71) x (1,67-1,98) µm, đứng đơn lẻ hoặc thành chuỗi ngắn, như được thể hiện trên Fig.2.

Dựa vào đặc điểm hình thái học của khuẩn lạc và tế bào như trên, có thể sơ bộ xác định được VTCC-B-51 thuộc chi *Bacillus*.

2. Định danh

Từ chủng VTCC-B-51 phân lập được ở trên, thực hiện tách chiết ADN và thực hiện nhân gen sử dụng máy PCR theo hướng dẫn của nhà sản xuất sử dụng cặp mồi 9F/1525R được thiết kế dựa vào trình tự có tính bảo thủ cao của gen 16S ở sinh vật có nhân điển hình.

Mồi xuôi 9F: 5'-GAGTTTGATCCTGGCTCAG-3'

Mồi ngược 1525R: 5'-AGAAAGGAGGTGATCCAGCC-3'

Sau khi phản ứng PCR kết thúc, thực hiện điện di kiểm tra trên gel agarosa 1%, nhuộm bằng dung dịch ethidri bromua-EtBr (nồng độ 0,5 µl/ml) trong thời gian 20 phút và sau đó soi bản gel dưới tia tử ngoại. Như được thể hiện trên Fig.3, với mẫu đối chứng âm 1, mẫu đối chứng dương 2, mẫu phân tích 3 và thang chuẩn ADN (200bp), có thể xác nhận phản ứng PCR đã xảy ra một cách thành công.

Sau đó, sản phẩm PCR được tinh sạch bằng bộ kit QIAquick PCR Purification (Qiagen, Đức) theo chỉ dẫn của nhà sản xuất và kiểm tra độ tinh sạch của mẫu trên máy quang phổ khả kiến ở các bước sóng 260 nm và 280 nm cho tỷ lệ tinh sạch là OD₂₆₀/OD₂₈₀ > 1,7. Từ đó, xác nhận sản phẩm PCR đã đạt độ tinh sạch như yêu cầu.

Tiếp tục thực hiện khuếch đại ADN đối với sản phẩm PCR tinh sạch sử dụng bộ kít ABI PRISM Cycle Sequencing (Perkin-Elmer Applied Biosystem, US) và cặp mồi 27F/1492R được thiết kế dựa vào trình tự của gen 16S.

Mồi 27F: 5'- AGAGTTGATCMTGGCTCAG-3'

1492R: 5'-TACGGYTACCTTGTACGACTT-3'

Sản phẩm thu được sau phản ứng này là các đoạn ADN đơn được duỗi ra. Tiến hành tinh sạch mẫu thu được, làm khô mẫu bằng máy cô quay chân không trong thời gian 3-5 phút, sau đó thêm 10 µl Hi-DiT formamid (Applied Biosystem, US), trộn đều sau đó ủ ở nhiệt độ 96°C trong thời gian 2 phút và để trên đá lạnh trước khi cho vào máy đọc trình tự tự động.

Trình tự của gen 16S rARN của chủng VTCC-B-51 được đọc trực tiếp trên máy đọc trình tự tự động 3100-Avant Genetic Analyzer (Applied Biosystem, US). Kết quả xác định được trình tự có kích thước 1508bp. So sánh kết quả trình tự thu được với các trật tự của các loài đã được xác định trong Ngân hàng gen cho thấy trình tự gen 16S rARN của chủng VTCC-B-51 tương đồng 99,87% với trình tự gen 16S rRNA của chủng *Bacillus subtilis subsp. subtilis* NCIB 3610(T). Mô hình hệ phát sinh chủng loài của VTCC-B-51 được xây dựng sử dụng phần mềm Mega 6.0, BioEdit và được thể hiện ở Fig.4.

Ví dụ 2. Sản xuất giống gốc VTCC-B-51

Trong sản xuất vi sinh, giống thường được dự trữ với số lượng lớn (giống gốc) đủ để đảm bảo đủ dùng trong vài năm, không cần phải cấy chuyển và biến đổi di truyền. Do đó, việc chuẩn bị giống tốt là điều kiện tiên quyết cho quá trình sản xuất.

Cây chuyển mẫu giống VTCC-B-51 được lưu giữ từ ví dụ 1 trong đĩa thạch LB và ủ ở nhiệt độ 37°C trong thời gian 24 giờ, quan sát thấy sự xuất hiện của các khuẩn lạc như được mô tả ở trên. Lấy một khuẩn lạc riêng rẽ, đặc trưng của *Bacillus subtilis* mới mọc để cấy lên thạch nghiêng LB và ủ ở nhiệt độ 37°C trong thời gian 24 giờ để tế bào phát triển tốt, ổn định. Tiến hành làm tiêu bản và nhuộm Gram để kiểm tra độ tinh khiết của ống giống thạch nghiêng.

Dùng pipet chuyển 4 ml nước muối sinh lý đã tiệt trùng vào ống thạch nghiêng đã kiểm tra là tinh khiết, cào vi khuẩn hòa lên để tạo dịch huyền phù tế bào.

Cấy 2 ml dịch tế bào vào bình nuôi cấy (bình Roux) chứa môi trường tạo bào tử DSM, ủ ở nhiệt độ 37°C trong thời gian 3 ngày để chủng VTCC-B-51 phát triển tốt và tạo bào tử.

Dùng pipet thêm 10 ml nước muối sinh lý đã tiệt trùng vào bình và cào vi khuẩn hòa lên để tạo dịch bào tử. Thu dịch bào tử thu được, kiểm tra độ tinh khiết của dịch bào tử bằng cách làm tiêu bản và nhuộm Gram. Sau khi xác nhận được dịch bào tử là tinh khiết, bổ sung môi trường đông khô sữa già 5% với thể tích tương đương, trộn đều để thu được dịch huyền phù đồng nhất. Dùng pipet vô trùng nhỏ dịch huyền phù vào từng lọ đông khô (lọ ampul) trong điều kiện vô trùng, lắp vào hệ thống đông khô để tiến hành đông khô mẫu trong thời gian từ 24-30 giờ, hàn đóng ống đông khô trong

chân không. Kiểm tra chân không của các ống bằng đèn cực tím, loại bỏ các ống không đạt và bảo quản ống đồng khô đạt tiêu chuẩn ở nhiệt độ 4°C trong tủ lạnh.

Ví dụ 3. Sản xuất chế phẩm probiotic từ chủng VTCC-B-51 dạng bột

Nhân giống và lên men trong môi trường dịch thể

Hồi phục giống từ ống đồng khô chủng VTCC-B-51 trong 1 ml nước muối sinh lý tiệt trùng rồi cấy ria trên đĩa thạch LB, và ủ ở nhiệt độ 37°C trong thời gian 24 giờ để làm trẻ giống trước khi lên men. Sau đó chủng VTCC-B-51 được cấy vào bình tam giác có chứa 150 ml môi trường LB dịch thể, đồng thời lắc ủ (tốc độ khuấy 220 vòng/phút ở nhiệt độ 37°C) trong thời gian 48-56 giờ để tăng sinh. Sau đó, giống từ bình tam giác được cấy chuyển sang các bình tam giác khác có chứa môi trường DSM và đem lắc trong điều kiện tương tự như trên để chủng có thể thích nghi trước cho vào nồi lên men.

Giống sau khi nhân giống được cấy chuyển vào nồi lên men đã có sẵn môi trường DSM đã khử trùng theo tỷ lệ 5 - 10% (v/v). Quá trình lên men diễn ra trong điều kiện kị khí, ở nhiệt độ 37°C, tốc độ khuấy 220 vòng/phút, thời gian lên men từ 48-56 giờ.

Thu nhận sinh khối vi sinh vật

Sau thời gian lên men, dịch nuôi cấy thu được đem li tâm ở tốc độ 12.000 vòng/phút trong thời gian 20 phút để thu nhận sinh khối bào tử. Rửa lại sinh khối bào tử bằng môi trường lên men nêu trên.

Sản xuất chế phẩm Probiotic

Sinh khối bào tử (SKBT) thu được sẽ được trộn với dextrin, natri glutamat (NG), nước vô trùng (NVT) theo tỷ lệ (w/v): 5% SKBT + 20% dextrin + 1% NG + 74% NVT, làm khô bằng phương pháp sấy phun (nhiệt độ không khí đầu vào vòi phun: 180°C; nhiệt độ không khí đầu ra vòi phun: 60°C, tốc độ bơm: 2 lít/giờ, thời gian lưu 3 giây, tốc độ phun sấy 20.000 vòng/phút).

Kiểm tra chất lượng sản phẩm thu được, sản phẩm đạt yêu cầu có màu sắc gần với màu chất mang, dạng bột không vón cục, không có mùi cháy với độ ẩm sau khi sấy từ 4-5%. Tiến hành đóng gói sản phẩm trong túi nilon hoặc túi nhôm và bảo quản trong điều kiện nhiệt độ thường hoặc ở nhiệt độ 4-6°C trong tủ lạnh. Nếu được bảo

quản ở nhiệt độ thường, chất lượng của sản phẩm sẽ được ổn định trong thời gian từ 4-6 tháng, còn nếu được bảo quản lạnh, chất lượng của sản phẩm sẽ được ổn định trong thời gian từ 1-2 năm.

Ví dụ 4. Sản xuất chế phẩm probiotic từ chủng VTCC-B-51 dạng lỏng

Tạo huyền phù bào tử chủng VTCC-B-51 từ sinh khối bào tử thu được theo ví dụ 3 nêu trên trong môi trường DSM. Tiến hành đóng gói sản phẩm trong chai nhựa hoặc chai thủy tinh tránh ánh sáng và bảo quản trong điều kiện nhiệt độ thường hoặc ở nhiệt độ 4-6°C trong tủ lạnh. Nếu được bảo quản ở nhiệt độ thường, chất lượng của sản phẩm sẽ được ổn định trong thời gian từ 2-3 tháng, còn nếu được bảo quản lạnh, chất lượng của sản phẩm sẽ được ổn định trong thời gian từ 1-2 năm.

Ví dụ 5. Sản xuất chế phẩm probiotic đa chủng dạng bột chứa chủng VTCC-B-51

Chế phẩm probiotic theo ví dụ này được sản xuất từ các chế phẩm đơn chủng của chủng VTCC-B-51 và *Lactobacillus acidophilus* nhận từ Bảo tàng giống chuẩn vi sinh vật Việt Nam (VTCC). Quy trình sản xuất các chế phẩm đơn chủng của các chủng vi khuẩn này được thực hiện tương tự như quy trình được áp dụng đối với chủng VTCC-B-51 ở ví dụ 3 trừ môi trường nuôi cấy và lên men *Lactobacillus acidophilus* là MRS.

Sau đó phối trộn các chế phẩm đơn chủng thu được với tỷ lệ phối trộn 1:1. Tiến hành đóng gói sản phẩm trong túi nilon hoặc túi nhôm và bảo quản trong điều kiện nhiệt độ thường hoặc ở nhiệt độ 4-6°C trong tủ lạnh. Nếu được bảo quản ở nhiệt độ thường, chất lượng của sản phẩm sẽ được ổn định trong thời gian từ 4-6 tháng, còn nếu được bảo quản lạnh, chất lượng của sản phẩm sẽ được ổn định trong thời gian từ 1-2 năm.

Ví dụ 6. Sản xuất chế phẩm probiotic đa chủng dạng lỏng chứa chủng VTCC-B-51

Chế phẩm probiotic theo ví dụ này được sản xuất từ các chế phẩm đơn chủng của chủng VTCC-B-51 và *Lactobacillus acidophilus* nhận từ Bảo tàng giống chuẩn vi sinh vật Việt Nam (VTCC). Quy trình sản xuất các chế phẩm đơn chủng của các chủng vi khuẩn này được thực hiện tương tự như quy trình được áp dụng đối với chủng VTCC-B-51 ở ví dụ 3 trừ môi trường nuôi cấy và lên men *Lactobacillus acidophilus* là MRS.

Sau đó phôi trộn các chế phẩm đơn chủng thu được với tỷ lệ phôi trộn 1:1. Tiến hành đóng gói sản phẩm trong chai nhựa hoặc chai thủy tinh tránh ánh sáng và bảo quản trong điều kiện nhiệt độ thường hoặc ở nhiệt độ 4-6°C trong tủ lạnh. Nếu được bảo quản ở nhiệt độ thường, chất lượng của sản phẩm sẽ được ổn định trong thời gian từ 2-3 tháng, còn nếu được bảo quản lạnh, chất lượng của sản phẩm sẽ được ổn định trong thời gian từ 1-2 năm.

Mặc dù sáng chế được bộc lộ với phần mô tả chi tiết và các ví dụ thực hiện cụ thể nêu trên, nhưng sáng chế không bị giới hạn ở các phần mô tả nêu trên mà phạm vi bảo hộ của sáng chế được xác định bởi phạm vi của các điểm yêu cầu bảo hộ kèm theo. Những người có trình độ trung bình trong cùng lĩnh vực kĩ thuật tương ứng hiểu rằng có thể thực hiện nhiều thay đổi về các cách thức thực hiện sáng chế này mà không tách khỏi phạm vi bảo hộ của sáng chế.

Hiệu quả đạt được của sáng chế

Chủng *Bacillus subtilis* VTCC-B-51 là một chủng mới phân lập có khả năng sinh tổng hợp các enzym tiêu hóa với hoạt tính cao. Do đó, việc phân lập và sử dụng chủng này rất có ý nghĩa trong việc sản suất các chế phẩm sinh học dựa trên nguồn nguyên liệu trong nước. Các chế phẩm probiotic theo sáng chế có chất lượng cao, được sản xuất với quy trình đơn giản, dễ thực hiện nên giá thành hạ so với các chế phẩm cùng loại được nhập khẩu hoặc sản xuất từ nguyên liệu nhập khẩu.

Khả năng ứng dụng trong công nghiệp

Các chế phẩm thu được theo sáng chế có thể được sử dụng dưới dạng nguyên liệu trong các ngành công nghiệp dược phẩm, thực phẩm, thực phẩm chức năng, và thức ăn chăn nuôi. Trong ngành công nghiệp dược phẩm, có thể sản xuất các loại men tiêu hóa từ sinh khối bào tử *Bacillus subtilis* VTCC-B-51 theo sáng chế và các tá dược được dùng. Trong các ngành công nghiệp thực phẩm, thực phẩm chức năng và thức ăn chăn nuôi, các chế phẩm theo sáng chế có thể được sử dụng trực tiếp hoặc gián tiếp dưới dạng thành phần bổ sung vào các khẩu phần ăn hàng ngày.

20191

YÊU CẦU BẢO HỘ

1. Chủng vi khuẩn *Bacillus subtilis* VTCC-B-51 thuần khiết về mặt sinh học mang đoạn gen mã hóa 16S rARN có kích thước 1508bp được thể hiện trong SEQ ID NO:1 và được lưu giữ tại Bảo tàng Giống chuẩn quốc gia VTCC với số hiệu lưu giữ VTCC-B-51, trong đó chủng này được phân lập từ đường tiêu hóa của lợn, có khả năng sinh tổng hợp các enzym bao gồm amylaza, proteaza và CMCAza, có khả năng kháng tất cả các vi sinh vật bao gồm *E. Coli*, *Micrococcus* sp., *Candida* sp., *Fusarium* sp., và có khả năng chống chịu muối mật tốt ở nồng độ muối mật 1-6%.

20191

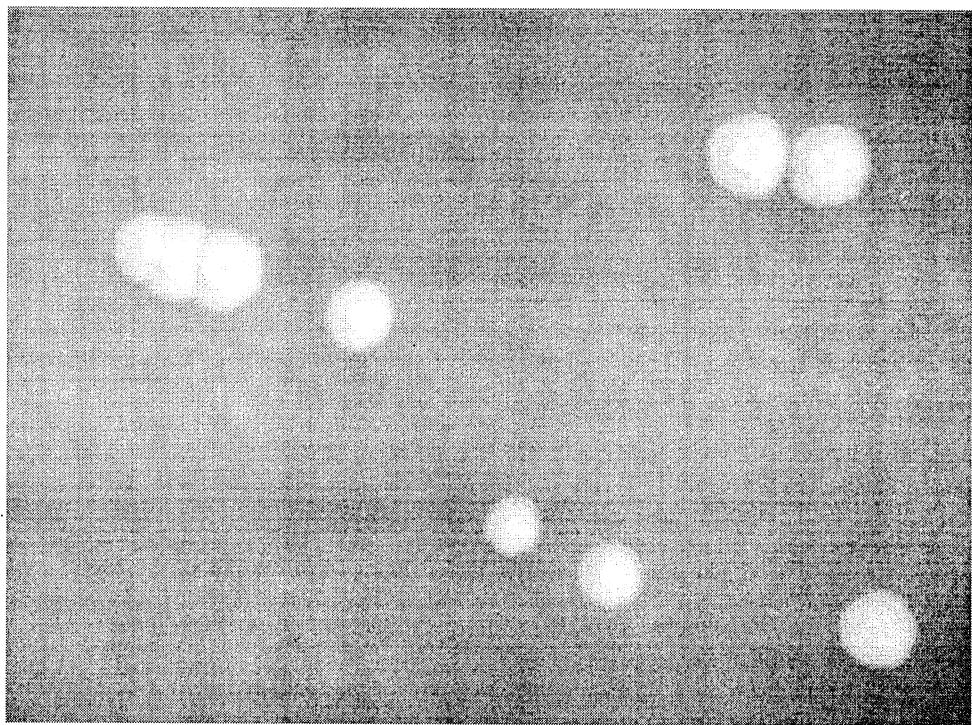

Fig.1

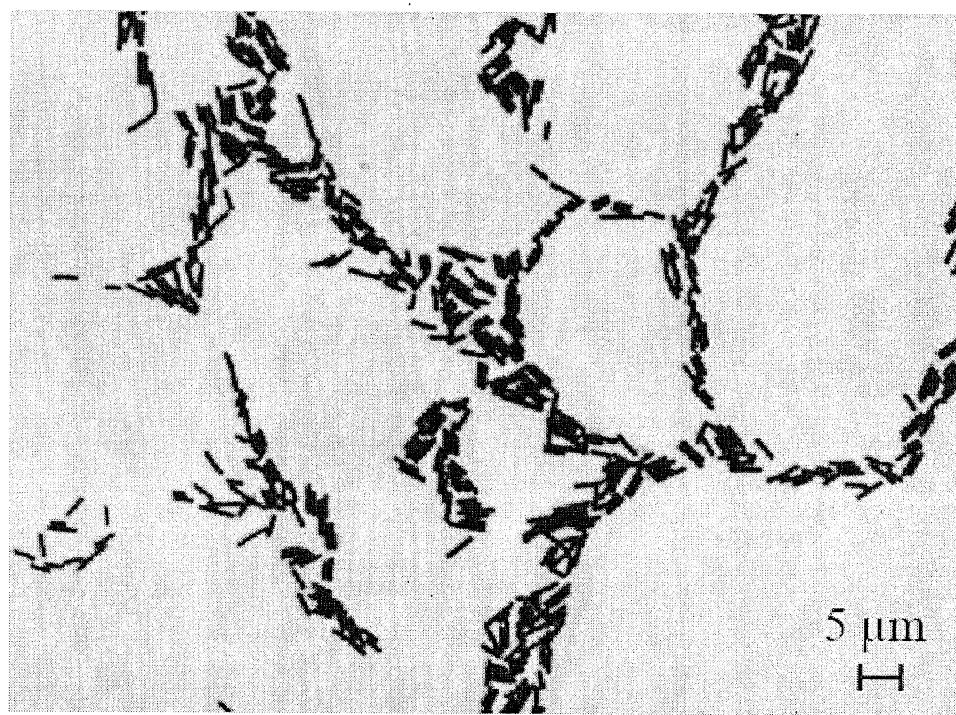

Fig.2

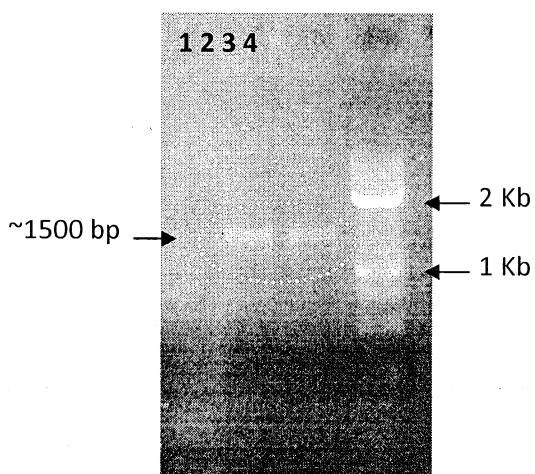

Fig.3

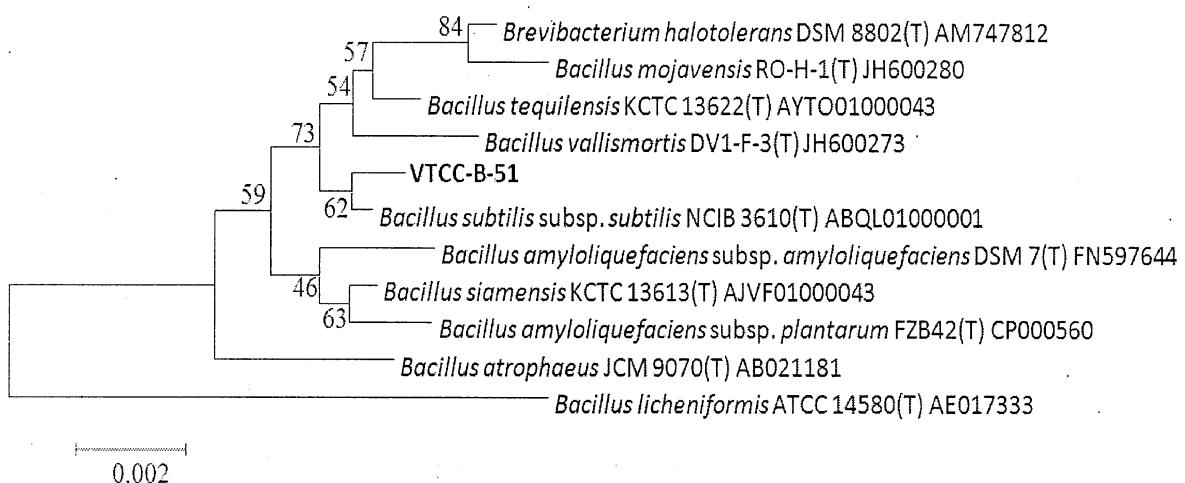

Fig.4

20191

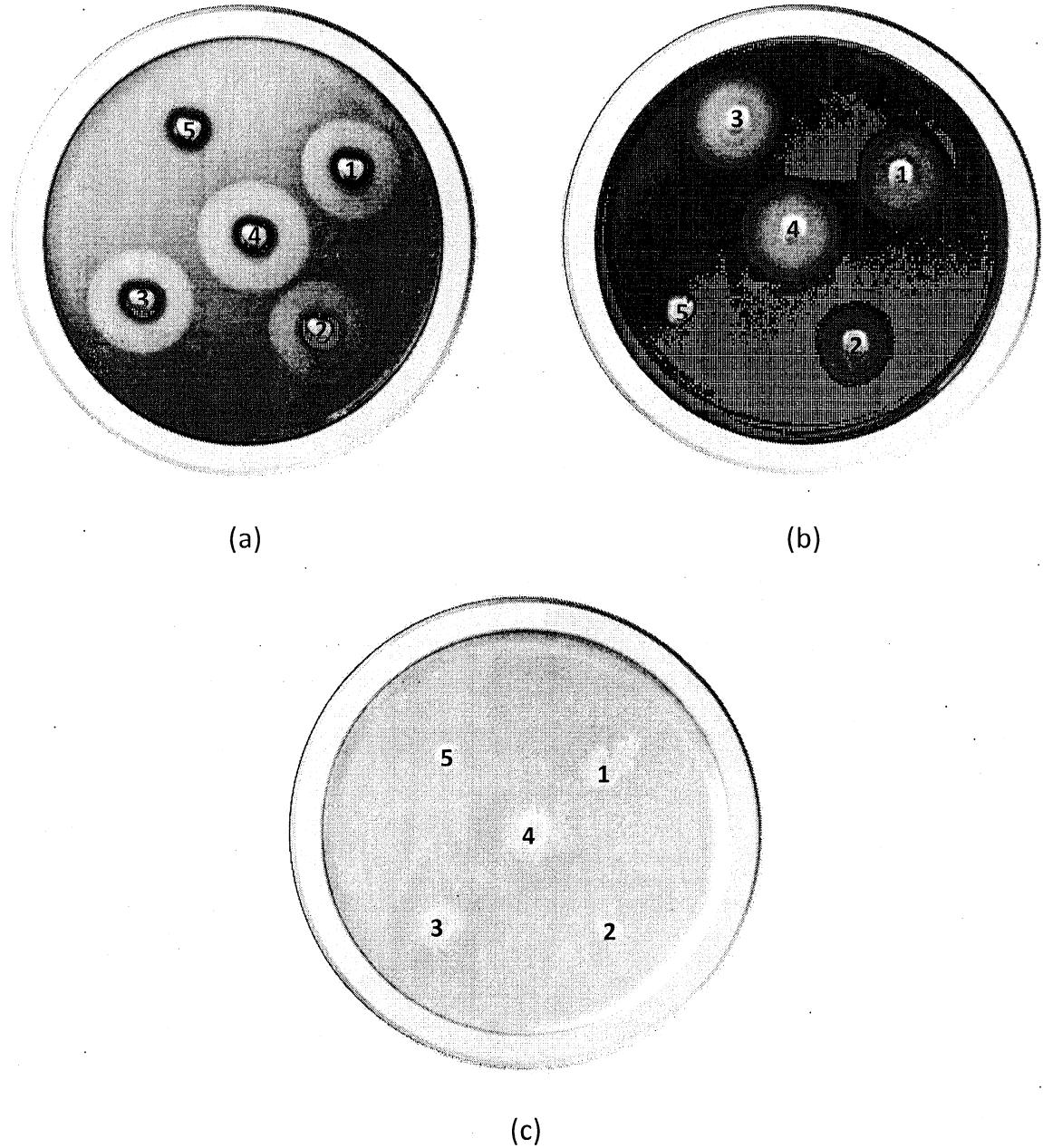

Fig.5

20191

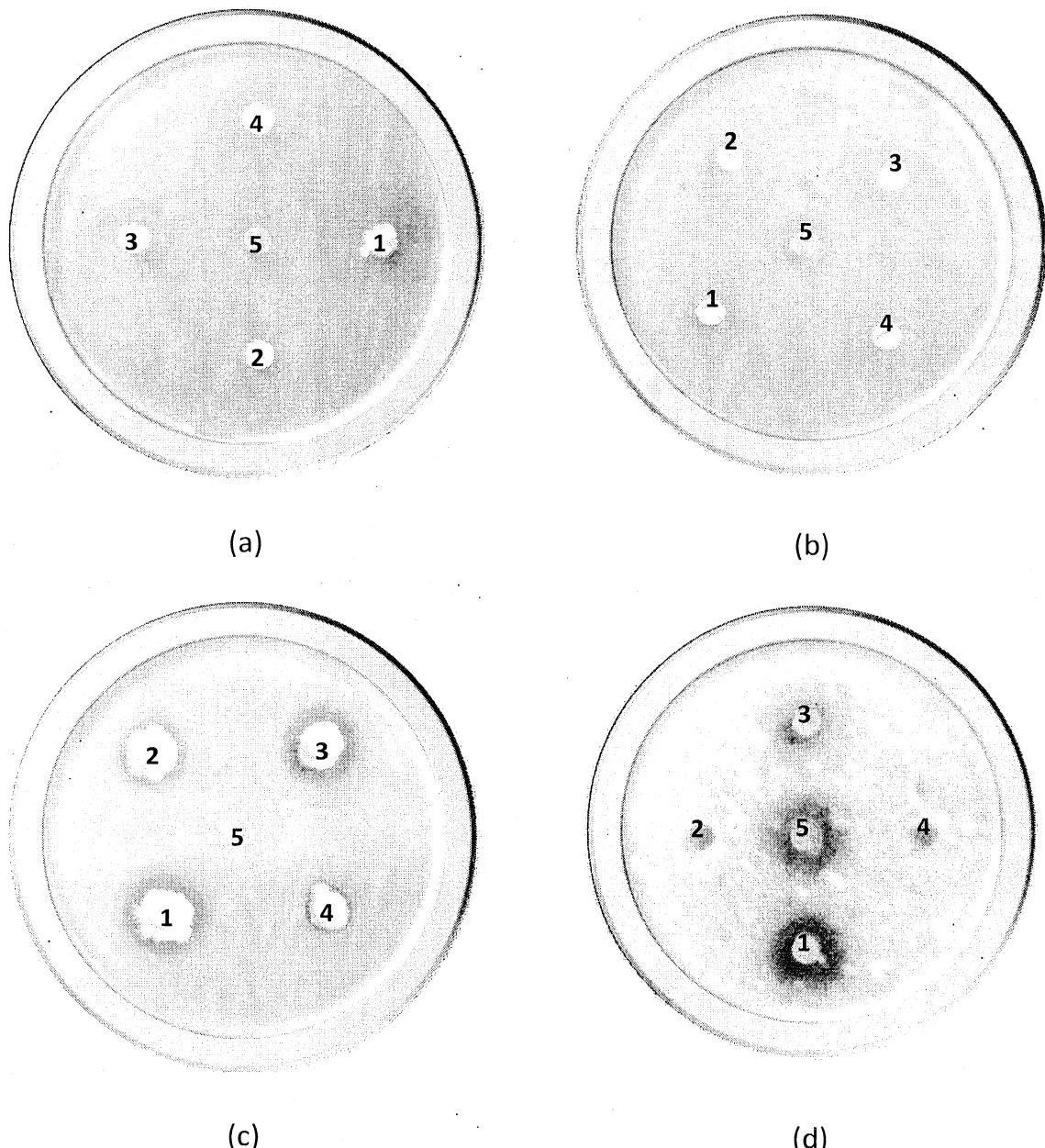
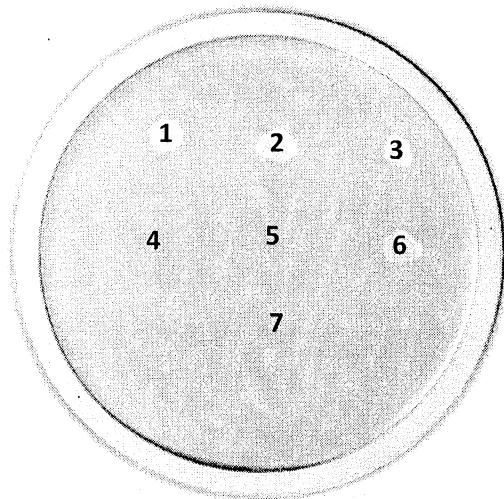
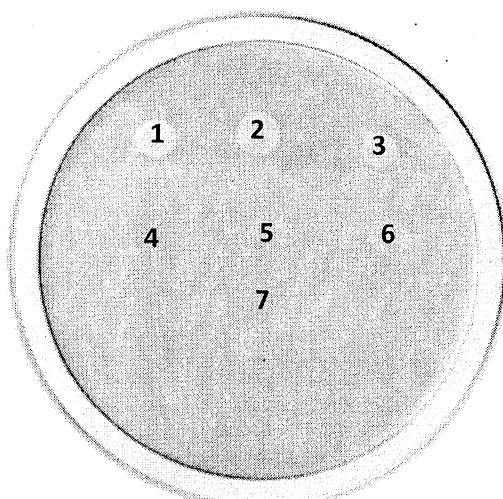

Fig.6

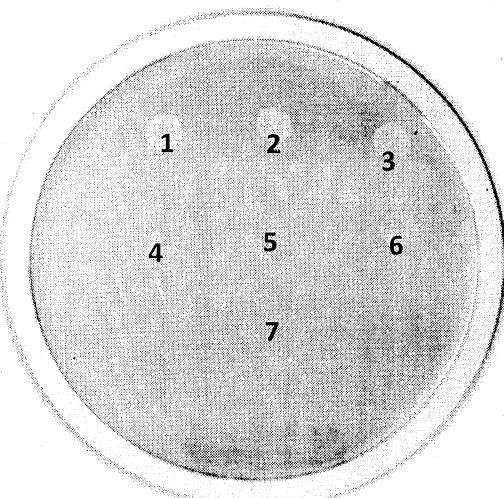
20191

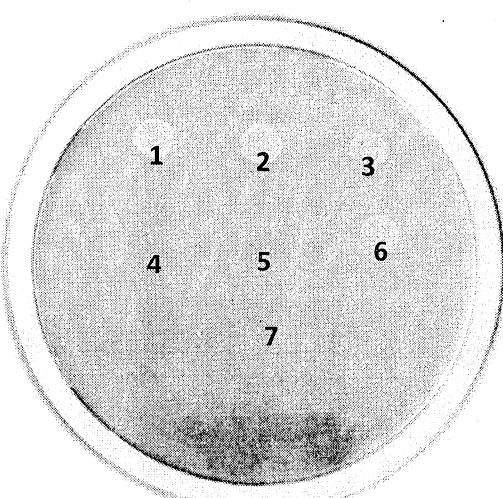
(a)

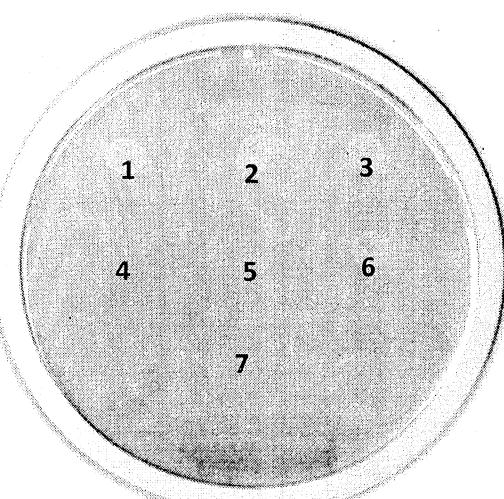
(b)

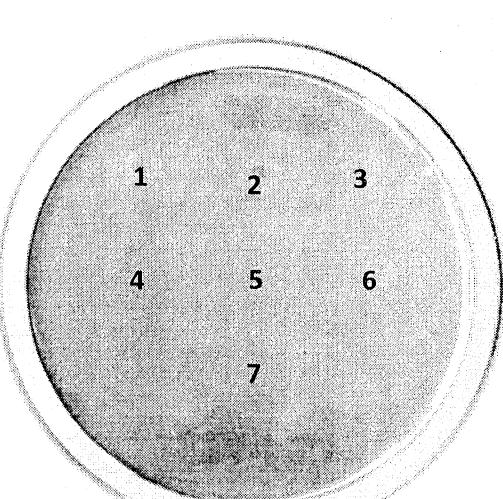
(c)

(d)

(e)

(f)

Fig.7

20191

DANH MỤC TRÌNH TỰ GEN

<110> Viện Vi sinh vật và Công nghệ Sinh học-Đại học quốc gia Hà Nội
<120> Chủng vi khuẩn *Bacillus subtilis* VTCC-B-51 thuần khiết về mặt sinh học
<140> VN1-2015-04370
<141> 12/11/2015
<160> 7

<210> 1
<211> 1508
<212> ADN
<213> *Bacillus subtilis* VTCC-B-51

<220>
<223> 16S rARN của *Bacillus subtilis* VTCC-B-51

<400> 1

agagttgtat cctggcttag gacgaacgct ggccggcgtgc ctaatacatg caagtcgagc	60
ggacagatgg gagcttgctc cctgatgtta gcggccggacg ggtgagtaac acgtggtaa	120
cctgcctgta agactggat aactccggaa aaccggggct aataccggat gttgtttga	180
accgcattgtt tcagacataa aagggtggctt cggctaccac ttacagatgg acccgccgcg	240
cattagctag ttggtgaggt aacggctcac caaggcgacg atgcgtagcc gacctgagag	300
ggtgatccgc cacactggaa ctgagacacg gcccagactc ctacgggagg cagcagtagg	360
aatcttccg caatggacga aagtctgacg gagcaacgcc gcgtgagtga tgaaggttt	420
cggatcgtaa agctctgttg ttaggaaaga acaagtgcgc ttcaaatagg gcggcacctt	480
gacggtacct aaccagaaag ccacggctaa ctacgtgcca gcagccgcgg taatacgtag	540
gtggcaagcg ttgtccggaa ttattggcg taaagggttc gcaggcggtt tcttaagtct	600
gatgtgaaag ccccccgc aaccggggag ggtcattgaa aactggggaa cttgagtgca	660
gaagaggaga gtggaaattcc acgtgtacg gtgaaatgcg tagagatgtg gaggaacacc	720
agtggcgaag gcgactctct ggtctgttaac tgacgcttag gacgaaagc gtggggagcg	780
aacaggatta gataccctgg tagtccacgc cgtaaacatg gagtgctaag tgtaggggg	840
tttccgcggcc ttatgtctgc agctaactc ttaagcactc cgcctggaa gtacggcgc	900
aagactgaaa ctcaaaggaa ttgacggggg cccgcacaag cggtgagca tgggtttaa	960
ttcgaagcaa cgcaagaac cttaccaggc ttgacatcc tctgacaatc ctagagatag	1020
gacgtcccc tcggggcag agtgacaggt ggtcatgg tgcgtcgc tcgtgtcg	1080
agatgttggg ttaagtcccg caacgacgc aacccttgc cttagttgcc agcattcagt	1140
tgggactct aaggtgactg cggtgacaa accggaggaa ggtggggatg acgtcaaatc	1200
atcatgcggcc ttatgacctg ggctacacac gtgctacaat ggacagaaca aaggcagcg	1260
aaaccgcgag gtaagccaa tcccacaat ctgttctcag ttcgatcgc agtctgcaac	1320
tcgactgcgt gaagctggaa tcgcttagtaa tcgcccgcgc gtgaataacgt	1380
tcccggcct tgtacacacc gcccgtcaca ccacgagagt ttgttaacacc cgaagtcggt	1440
gaggttaacct tttaggagcc agccggcga ggtggacag atgattgggg tgaagtcgta	1500
acaaggta	1508

<210> 2

<211> 1536

20191

<212> ADN

<213> *Bacillus sp.* VTCC-B-681

<220>

<223> 16S rARN của *Bacillus sp.* VTCC-B-681

<400> 2

ggaaattcggc tttagagtttgc atccctggctc aggacgaacg ctggcggtgt gcctaataca	60
tgcaagtcga gcaacttct tttagagcttgc cttaaagaa gttagcggcg gacgggttag	120
taaacacgtgg gcaacctgcc tgtaagactg ggataacttc gggaaaccgg agctaataacc	180
ggataatata tagtacctcc tggtaactata ttgaaagatg gtttcggcta tcacttacag	240
atggggcccgc ggcgcattag ctagttggtg aggttaacggc tcaccaaggc aacgatgcgt	300
agccgacactg agagggtgat cgccacact gggactgaga cacggccag actcctacgg	360
gaggcagcag taggaaatct tccacaatgg acgaaagtct gatggagcaa cgccgcgtga	420
gcgatgaagg ctttcgggtc gtaaagctct gttgttaggg aagaacaagt gcgagagtaa	480
ctgctcgcac cttgacggta cctaaccaga aagccacggc taactacgtg ccagcagccg	540
cggtaatacgt taggtggcaa gcgttgcgg gaattattgg gcgtaaagcg cgccgcaggcg	600
gtttcttaag tctgatgtga aagcccacgg ctcacccgtg gagggtcatt ggaaactggg	660
agactttagt gcagaagagg agagtggaaat tccacgtgta gcggtaaat gcgttagagat	720
gtggaggaac accagtggcg aaggcgactc tctggtctgt aactgacgct gaggcgcgaa	780
agcgtgggaa gcaaacadgaa tttagataccc tggtagtcca cgccgtaaac gatgagtgt	840
aagtgttaga gggttccgc ctttagtgc tgcagcta ac gcattaagca ctccgcctgg	900
ggagtacggc cgcaagactg aaactcaaag gaaattgacgg gggccgcac aagcgtggaa	960
gcatgtggtt taattcgaag caacgcgaag aaccttacca ggtcttgaca tccctgtcca	1020
cctctagaga tagagcgttc cccttcgggg gacagagtga caggtggtgc atgggtgtcg	1080
tcaagctcggt tcgttagatg ttgggttaag tcccgcaacg agcgcaaccc ttgttcttag	1140
ttgccagcat tttagtgggc actctaagga gactgccggt gacaaaccgg aggaagggtgg	1200
ggatgacgacaaatcatcat gccccttatg acctggctc cacacgtgct acaatggacg	1260
gtacaaaggg cagcaaaacc gcgagggtcga gccaatccca taaaaccgtt ctcagttcg	1320
attgttaggct gcaactcgcc tacatgaagc cggaaatcgct agtaatcgcg gatcagcatg	1380
ccgcgggtgaa tacgttcccg ggccttgtac acaccgcccc tcacaccacg agagtttgt	1440
acacccgaag tcgggtgggt aacctttgg agccagccgc ctaaggtggg acagatgatt	1500
gggtgaaatg cgtaacaagg taaccaagcc gaattc	1536

<210> 3

<211> 1337

<212> ADN

<213> *Bacillus sp.* VTCC-B-958

20191

<220>

<223> 16S rARN của *Bacillus sp.* VTCC-B-958

<400> 3

tggtttcggc tatcacttat agatgggccc	60
ctcccaaggc gacgatgcgt agccgacctg	120
acacggcccaag actcctacgg gaggcagcag	180
gatggagcaa cgccgcgtga gcgatgaagg	240
cataacaagt gcgagagtaa ctgctgcac	300
taactacgtg ccagcagccg cgtaatacg	360
gcgtaaagcg cgccgcaggcg gtttcttaag	420
gagggtcatt gaaaactggg gaacttgagt	480
gcgttagagat gtggaggaac accagtggcg	540
aactgacgct gaggcgcgaa acgtgggaa	600
cgccgtaaac gatgagtgt aagtgttaga	660
gcattaagca ctccgcctgg ggagtacgg	720
ggccgcac aagcgttga gcatgtgg	780
ggtcttgcaca tcctctgcca ctcctagaga	840
caggtggtgc atgggtgtcg tcagtcgt	900
agcgaacccc ttgatcttag ttgccagcat	960
gacaaaccgg aggaagggtgg ggtgacgtc	1020
cacacgtgct acaatggacg gtacaaaggg	1080
taaaaccgtt ctcagttcgg attgcaggct	1140
agtaatcgcg gatcagcatg ccgcgttga	1200
tcacaccacg agagttgtta acaccgaag	1260
ctaaggtggg acagatgatt ggggtgaagt	1320
gctggatcac ctccctt	1337

<210> 4

<211> 1438

<212> ADN

<213> *Bacillus sp.* VTCC-B-1247

<220>

<223> 16S rARN của *Bacillus sp.* VTCC-B-1247

<400> 4

tggctcagga tgaacgctgg cggcgtgcct aatacatgca	60
agcttgctct taagaagtta gcggcggacg ggtgagtaac	120
agactggat aactccggga aaccgggct aataccggat	180
gcgaaattga aaggcggctt cggctgtcac ttatagatgg	240
ttggtgaggt aacggctcac caagggacg atgcgttagcc	300
cacactggga ctgagacacg gcccagactc ctacgggagg	360
caatggacga aagtctgacg gagcaacg	420
agctctgttgc ttaggaaga acaagtgtca gttgaataag	480
aaccagaaa ccacggctaa ctacgtgcca gcagccgcgg	540
ttatccggaa ttatgggcgc taaagcgcgc	600
cccacggctc aaccgtggag ggtcatttggaa aactgggaga	660
gttgaattcc atgtgtacgc gtgaaatgcg tagagatatg	720
gataccctgg tagtccacgc cgtaaacgat gagtgctaag	780
ttagtgtcga agttaacgca ttaagcactc cgcctgggg	840
ctcaaaggaa ttgacggggg cccgcacaag cggtgagca	900
cgcgaagaac cttaccaggc tttgacatcc tctgacaacc	960
tcgggagcag agtgacaggt ggtgcatgt tgctgtcagc	1020
ttaagtcccc caacgagcgc aacccttgc ttagttgcc	1080
aaggtgactg ccggtgacaa accggaggaa ggtggggatg	1140
ttagtgcctg ggctacacac ggctacataat	1200
ggacggtaca aagagtcgca agaccgcgag	1260

20191

gtggagctaa ttcataaaaa ccgttctcag ttggattgt aggctgcaac tcgcctacat	1320
gaagctggaa tcgcttagta tcgcggatca gcatgccggt gtgaatacgt tcccggccct	1380
tgtacacacc gcccgtaaca ccacgagagt ttgtaacacc cgaagtcgggt gggtaacct	1420
tttggagcca gccgccta	1438

<210> 5

<211> 1560

<212> ADN

<213> *Lactobacillus sp.* VTCC-B-384

<220>

<223> 16S rARN của *Lactobacillus sp.* VTCC-B-384

<400> 5

agagtttat cctggctcag gacgaacgct ggcggcgtgc ctaatacatg caagtcaac	60
gaactcttgtt attgatttgtt gcttgcata tgatttacat ttgagttagt ggcgaactgg	120
ttagtaacac gtggaaacc tgcccagaag cggggataa cacctggaaa cagatgctaa	180
taccgcataa caacttggac cgcatggtcc gagctgaaa gatggctcg gctatcactt	240
ttggatggtc ccgcggcgtta ttagcttagat ggtgggtaa cggctcacca tggcaatgat	300
acgtagccga cctgagaggta taatcgcca cattggact gagacacggc ccaaactcct	360
acgggaggca gcagtagggta atcttccaca atggacgaaa gtctgatgga gcaacgccc	420
gtgagtgaag aagggttcg gctcgtaaaa ctctgttggaa aaagaagaac atatctgaga	480
gttaactgttc aggtattgac ggtatttaac cagaaagcca cggctaacta cgtgccagca	540
ccgcggtaa tacgttaggtg gcaagcgttg tccggattta ttggcgtaa agcgagcgc	600
ggcggtttt taagtctgtat gtgaaaggct tccgctcaac cgaagaagtg catcgaaac	660
tggaaactt gagtgcagaa gaggacagtg gaactccatg tgtagcgggt aaatgcgttag	720
atatatggaa gaacaccagt ggcgaaggcg gctgtctggt ctgtaactga cgctgaggct	780
cgaaagtatg ggtagcaaacc aggatttagat accctggtag tccataccgt aaacgatgaa	840
tgctaagtgt tggagggttt ccgccttca gtgctcagc taacgcatta agcattccgc	900
ctggggagta cggccgcaag gctgaaactc aaaggaattt acggggggccc gcacaagcgg	960
tggagcatgt ggttaattt gaagctacgg gaagaacctt accaggtctt gacatactat	1020
gcaaatactaa gagattagac gttcccttcg gggacatgga tacaggtggt gcatggttgt	1080
cgtcagctcg tgctgtgaga tgggggtta agtccgc当地 cgagcgc当地 ccttattatc	1140
agttgccagc attaagtgg gcactctggt gagactgccg gtgacaaacc ggaggaaggt	1200
ggggatgacg tcaaatactt atgccttca tgacctggc tacacacgtg ctacaatgg	1260
tggtacaacg agttgc当地 tcgc当地 gagat aagctaatct cttaaagcca ttctc当地	1320
ggattgttagg ctgcaactcg cctacatgaa gtc当地 atcg ctgtaatcg cggatcagca	1380
tgccgc当地 tgtaatcgatcc cggccctt当地 acacaccgc当地 cgtcacacca tgagagttt	1440
taacacccaa agtc当地 tggg gtaaccctt当地 aggaaccaggc cgc当地 taaggt ggacagatg	1500
attagggtga agtc当地 aaca agtagccgt aggagaaccc gccc当地 tggatggat cacccctt当地	1560

<210> 6

<211> 1359

<212> ADN

<213> *Bacillus clausii* VTCC-B-52

<220>

<223> 16S rARN của *Bacillus clausii* VTCC-B-52

<400> 6

gttagcggcg gacgggttag taacacgtgg gcaacctgcc ccttagactg ggataactcc	60
ggaaaccgg agctaatacc ggataatccc ttctccacc tggagagagg gtgaaagatg	120
gcttc当地 gtaacttagggg atggccccc当地 ggc当地 cattag ctgtaatcg aggtaccc	180

2019

ttaccaaggc gacgatgcgt agccgacctg agagggtgat cggccacact gggactgaga	240
cacggcccag actcctacgg gagggcagcg taggaaatct tccgcaatgg acgaaagtct	300
gacggagcaa cgccgcgtga gtgaggaagg cttcggttc gtaaagctct gttgtgaggg	360
aagaagcggt accgttgcga tagggcgta cttgacggt acctaccagg aaagccacgg	420
ctaactacgt gccagcagcc gcggtaatac gtaggtggca agcgttgtcc ggaattattg	480
ggcgtaaagc gcgccgaggc ggcttcttaa gtctgatgtg aaatctcggt gctcaacccc	540
gagcggccat tgaaaactgg ggagcttgag tgcagaagag gagagtggaa ttccacgtgt	600
agcgtgaaa tgcgttagaga tgtggaggaa caccagtggc gaaggcgact ctctggtctg	660
taactgacgc tgaggcgcga aagcgtgggg agcaaacagg attagatacc ctggtagtcc	720
acgcccgtaaa cgatgagtgc taggttttag gggttcgat gcccgtatg ccgaagttaa	780
cacattaagc actccgcctg gggagtatcg gcgcaaggct gaaactcaaa ggaatttgacg	840
gggacccgca caagcagtgg agcatgtgg ttaattcgaa gcaacgcgaa gaaccttacc	900
aggtcttgac atcccttgac cacccaaagag attgggcttc cccttcgggg gcaaagtgac	960
aggtggtgca tggttgcgt cagctcgtgt cgtgagatgt tgggttaagt cccgcaacga	1020
gwgcaacccct tgatcttagt tgccagcatt aagttgggca ctctaagggtg actgcccgtg	1080
acaacccgga ggaaggtggg gatgacgtca aatcatcatg ccccttatga cctgggctac	1140
acacgtgcta caatggatgg tacaaaggc agcggaaaccc cgagggtgaag ccaatcccat	1200
aaagccattc tcagttcggta ttgcaggctg caactcgcct gcatgaagcc ggaatttgcta	1260
gtaatcgcgg atcagcatgc cgccgtgaat acgttcccg gtcttgcata caccgccccgt	1320
cacaccacga gagttgtaa cacccgaagt cggtgaggg	1359

<210> 7

<211> 1456

<212> ADN

<213> *Bacillus* sp. VTCC-B-661

<220>

<223> 16S rARN của *Bacillus* sp. VTCC-B-661

<400> 7

ctcaggacga acgctggcgg cgtccataat acatgcaagt cgagcgaatc ttgaggagct	60
tgctccttaa gtttagcggc ggacgggtga gtaacacgtg ggcaacctgc ctgtaaagact	120
gggataaacac cgggaaaccc ggtctaatatc cggataattc ttcacccac atgagggtaa	180
gctgaaagtc gggttcggct gacacttaca gatggggcccg cggcgcattt gctagttgg	240
gaggtaacgg ctcaccaagg cgacgatgcg tagccgaccc gagagggtga tcggccacac	300
tgggacttag gacacggcca gactccatcg ggaggcagca gtaggaaatc ttccgcaatg	360
gacgaaagtc tgacggagca acgcccgtg agtgtatgaa gcttccgggt cgtaaaactc	420
tgttggtagg gaagaacaag taccggagta actgcccgtt cttgacgggt acctaaccag	480
aaagccacgg ctaactacgt gccagcagcc gcgtaatac gtaggtggca agcgttgtcc	540
ggaattattt ggcgtaaagc gcgccgaggc ggtcccttaa gtctgatgtg aaagcccaacg	600
gctcaaccgt ggagggtcat tgaaaactgg gggactttag gtcagaagag gaaagcggaa	660
ttccacgtgt agcgggtaaa tgcgttagaga tgtggaggaa caccagtggc gaaggcggt	720
ttctggctcg taactgacgc tgaggcgcga aacgctgggg agcaaacagg attagatacc	780
ctggtagtcc acgcccgtaaa cgatgagtgc taagtggtag agggttccg ccctttagtg	840
ctgcagctaa cgcattaaacg actccgcctg gggagttacgg ccgcaaggct gaaactcaaa	900
ggaatttgacg gggcccccga caagcgggtgg agcatgtggt ttaattcgaa gcaacgcgaa	960
gaaccttacc aggtcttgac atcctctgac actccttagag ataggatttt ccccttcggg	1020
ggacagagtg acaggtggtg catgggtgtc gtcagctcg gtcgtgagat gttgggttaa	1080
gtcccgcaac gagcgcacacc cttgatcttta gttgccagca ttcaaggatggg cactctaagg	1140
tgactgcggc tgacaaaaccc gaggaagggt gggatgacgt caaatcatca tgcccttat	1200
gacctgggtt acacacgtgc tacaatggat ggtacaaagg gcagcgaagc cgcgagggtgg	1260
agccaatccc ataaaaccat tctcagttcg gattgcaggc tgcaactcgc ctgcataag	1320
ccggaaatcgc tagtaatcgc ggatcagcat gcccgcgtga atacgttccc gggccttgc	1380
cacaccgccc gtcacaccac gagagttgt aacaccggaa gtcgggtggg taaccgcaag	1440
gagccagccg cctaaag	1456